

Vlaams
Parlement

stuk **1385** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 30 november 2011 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Hermes Sanctorum en Filip Watteuw,
mevrouw Elisabeth Meuleman en de heer Bart Caron

betreffende voldoende steun voor groene maatregelen
op het vlak van energie en mobiliteit

TOELICHTING

1. Staatshervorming: pacta sunt servanda

In het institutioneel akkoord dat de acht partijen afsloten op 11 oktober 2011, is duidelijk afgesproken dat de federale overheid 333,2 miljoen zal overdragen aan de gewesten voor energiebesparende investeringen in woningen. De drastische schrapping van fiscale aftrekken voor energiebesparing met onmiddellijke ingang in 2012 is in tegenspraak met dit akkoord.

Het institutioneel akkoord voorziet dat de federale overheid zich terugtrekt uit een aantal domeinen waarin ze vandaag nog onterecht beleid voert (de zogenaamde ‘usurperende bevoegdheden’). Een daarvan is dat van de energiebesparing. Tegelijk was daarbij afgesproken dat de federale overheid deze bevoegdheid niet zonder middelen zou overhevelen naar de deelstaten. Specifiek op de fiscale aftrekken voor energiebesparing in woningen en voor passiefhuizen is een bedrag van 333,2 miljoen vastgelegd in de budgettaire tabel van het akkoord van 11 oktober. De zes partijen die een regering willen vormen federaal, doen alsof ze het hele bedrag voor energiebesparing kunnen wegsaneren en de factuur daarvoor overhevelen naar de gewesten. Dat gaat in tegen het akkoord over de Financieringswet.

Het is hypocriet dat de Vlaamse meerderheidspartijen die ook federaal aan de tafel van de regeringsonderhandelingen zitten, dit soort van besparingen eerst federaal goedkeuren, om dan op gewestniveau tegengas te geven.

Anderzijds wisten de minister-president en de leden van de meerderheid al lang dat het federale akkoord gevolgen zou hebben die in de de Vlaamse meerjarenbegroting moeten ondervangen worden. Dit nalaten getuigt niet bepaald van goed bestuur.

2. Energiebesparing

Het gevolg van de eenzijdige beslissing van de federale regeringsonderhandelaars over de energiebesparing, is dat nu vooral een reeks belangrijke groene steunmaatregelen op de helling staan. Zo bijvoorbeeld een hele reeks steunmaatregelen voor energiebesparing. Er blijft een beperkt budget voor dakisolatie, maar alle steun voor dubbele beglazing en hoogrendementstookketels wordt afgebouwd. En ook voor isolatie zelf zakt de steun drastisch, nadat de steun voor gevelisolatie enige tijd terug al geheel geschrapt werd. We kunnen alleen maar hopen dat de middelen voorzien voor het Fonds voor Rationeel Gebruik van Energie waar de lokale energie-entiteiten in Vlaanderen op terug moeten grijpen, intact blijven.

Los van alle mogelijke communautaire discussies over bevoegdheden en wie nu juist wat moet besparen, is het gevolg in de feiten nu dus wel dat er een algehele desinvestering dreigt in steun en investeringen gericht op het leefmilieu, het klimaat, een groene economie. Binnen de Vlaamse begroting is men al ver gegaan in het snoeien in de steun voor groenestroomcertificaten. Verschillende bedrijven actief in groene energie, waarschuwen al enige tijd terug voor de gevolgen. Als daar bovenop zowat alle federale steunmaatregelen komen te vervallen, dreigt een spiraal naar beneden.

De federale onderhandelaars en de Vlaamse Regering gaan dan lijnrecht in tegen aanbevelingen van Europa, de OESO, de VN. Om uit de crisis en dreigende recessie te geraken is er niet alleen nood aan besparingen, maar ook aan groene investeringen, wordt daar in koor gezegd. Ban Ki-moon spreekt van een globale groene New Deal. Maar in België en

Vlaanderen wordt nu juist een groene kaalslag georganiseerd en dat door partijen die de pretentie hebben te beweren dat ze de groenste regering ooit vertegenwoordigen of gaan vormen.

De bouwsector haalde reeds scherp uit. Besparen op energiemaatregelen zal ten koste gaan van het milieu, maar ook van duizenden groene jobs.

De Vlaamse Regering dient in elk geval haar verantwoordelijkheid op te nemen: de steun voor energiebesparing mag niet opdrogen. Ze kan wel herdacht worden. Terecht is er de voorbije jaren verwezen naar te grote mattheuseffecten bij de fiscale aftrekken. Er gaat relatief te veel geld naar mensen die het niet nodig hebben voor investeringen die zichzelf op termijn toch terug verdienen. Maar anderzijds blijft er grote nood aan extra steun voor maatregelen om de dreigende energiearmoede aan te pakken bij de mensen die het minst vermogend zijn. De beste en meest structurele aanpak van het probleem van stijgende energieprijzen, is meer investeren in energiebesparing. Vooral de zwaksten hebben hier het meest nood aan.

De belastingvermindering voor zonnepanelen kan verminderd worden, omdat de productie van deze panelen steeds goedkoper wordt. Dat zegt de sector zelf, dus daar valt met enig overleg een mouw aan te passen. Maar ook hier is afstemming nodig op soortgelijke aanpassingen op Vlaams niveau, maar ook in diverse gemeenten. Want als we niet oppassen, valt straks elke vorm van steun weg voor een prille sector van onze economie die met een lichte duw in de rug vandaag, morgen grote groeikansen heeft.

3. Groene auto's

De Federale Regering schrapt dit en volgend jaar ook de steunmaatregelen voor de aankoop van groene wagens. Op die CO₂-kortingen voor wagens was terecht veel kritiek de voorbije maanden. De steun ging vooral naar dieselwagens, die minder CO₂ maar massa's fijn stof en stikstofoxiden uitstoten. Bovendien speelt ook hier een sterk mattheuseffect. Vooral de hoogste inkomensklassen werden door de federale CO₂-kortingen rijkelijk bediend. Dus een hervorming van de steun is zeker nodig. Maar het kan niet de bedoeling zijn om elke vorm van groene sturing van de overheid bij de aankoop van nieuwe wagens op te geven.

Vlaanderen zou het beter kunnen aanpakken door werk te maken van een groene én sociale autofiscaliteit. Maar de hervorming van de belasting op de inverkeerstelling (BIV), die de Vlaamse Regering door het parlement wil jagen, is een gemiste kans. De Vlaamse Automobilistenbond VAB en de milieubeweging zijn het hier roerend over eens. De nieuwe BIV blijft wagens die te veel fijn stof en stikstofoxiden uitstoten, voortrekken. Nu de federale steun wordt opgedoekt, is een veel grondiger hervorming van BIV en verkeersbelasting nodig. Een logica die best zo snel mogelijk wordt doorgetrokken naar de invoering van een groene kilometerheffing. Er is nood aan een model van transparante groene fiscaliteit voor auto's waarbij de wagens die echt veel beter scoren voor het milieu, een forse belastingvermindering krijgen, en omgekeerd wagens die meer dan gemiddeld vervuilen, veel zwaarder belast worden. Een bonus-malussysteem dus. Op die manier krijgen we een maximaal effect voor het milieu en onze gezondheid, en een minimale impact op onze begroting. Vlaanderen kan bewijzen dat ze dit beter kan regelen dan de federale overheid. Maar dat vergt wel politieke moed.

Ook hier moeten we wijzen op de vragen die Europa ons stelt. En dan gaat het niet over aanbevelingen, maar over richtlijnen die we niet naleven. Om de doelstellingen van de richtlijnen rond luchtkwaliteit te halen, zullen we een gedurfde groene fiscaliteit nodig hebben. Alle maatregelen in die richting worden nu afgeschaft of afgeblokt. Europa zal

dit niet aanvaarden, zo veel is nu al zeker. Dus andermaal een staaltje van onbehoorlijk bestuur.

Hermes SANCTORUM

Filip WATTEEUW

Elisabeth MEULEMAN

Bart CARON

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- rekening houdend met de federale besparingen die verwacht worden in steun voor energiebesparing, hernieuwbare energie en groene wagens;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° bij de toekomstige Federale Regering aan te dringen:
 - a) om het voorziene bedrag van 333,2 miljoen euro voor fiscale aftrekken voor energiebesparing in woningen en voor passiefhuizen onverkort over te dragen aan de gewesten;
 - b) om bij de overdracht van bevoegdheden en middelen in elk geval in werkbare overgangstermijnen te voorzien, zodat er geen gat valt in de ondersteuning van de toekomstgerichte groene sectoren van onze economie;
 - 2° alles in het werk te stellen om blijvend voldoende steun voor energiebesparing, hernieuwbare energie en groene mobiliteit te verzekeren;
 - 3° om daarbij te kiezen voor nieuwe creatieve oplossingen die beter zijn voor het milieu en die tegelijk minder averechtse sociale herverdeeleffecten met zich brengen.

Hermes SANCTORUM

Filip WATTEEUW

Elisabeth MEULEMAN

Bart CARON